

Tarasova, N. V. et al. *Promyslovist Ukrainy: tendentsii, problemy, perspektyvy* [Industry of Ukraine: Tendencies, Problems, Prospects]. Mykolaiv: Vyd-vo ChDU im. Petra Mohyly, 2011.

Uotshem, T. Dzh., and Parramou, K. *Kolichestvennyye metody v finansakh* [Quantitative Methods in Finance]. Moscow: Finansy; YuNITI, 1999.

Vlasova, N. O., Nosyriev, O. O., and Kochetova, T. I. "Osoblyvosti stanu ta dynamiky finansovykh rezultativ pidpriemstv promyslovosti za vydamy ekonomichnoi diialnosti" [The Features of the Status and Dynamics of Financial Results of Industrial Enterprises by the Kinds of Economic Activity]. *Biznes Inform.* 2018. https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2018-11_0-pages-303_309.pdf

УДК 336:004
JEL: G29; L86

ФІНТЕХ У СФЕРІ ПЛАТЕЖІВ: СВІТОВИЙ ДОСВІД, ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

©2020 СКИЦЬКО В. І., ДІДУХ І. В.

УДК 336:004
JEL: G29; L86

Скицько В. І., Дідух І. В. Фінтех у сфері платежів: світовий досвід, тенденції та перспективи

Фінтех надає можливості отримання фінансових послуг новими способами з мінімізацією потреби присутності клієнта в офісі банку, фінансовій установі тощо. Розвиток Інтернету та мобільних пристроїв зумовив стрімкий розвиток фінтеху, зокрема у сфері платежів. У статті досліджено тенденції та перспективи розвитку платежів як одного з популярних напрямів фінансових технологій через призму компаній, які займають лідируючі позиції у цій сфері. Досліджено основні напрямки та етапи розвитку таких фінтех-компаній, ключові аспекти в їх діяльності. Зокрема, у роботі здійснено порівняння основних етапів розвитку компаній «Ant Financial» та «Paytm» за показниками ринкової капіталізації, кількості користувачів та сфери діяльності. Досліджено, як нові послуги у сфері платежів полегшують життя користувачів. Проаналізовано сучасні тенденції розвитку сфери платежів та їх розповсюдження серед компаній – лідерів у цій сфері. Зокрема, дослідження показали, що лише дві компанії – «Ant Financial» та «Paytm» – охоплюють усі актуальні аспекти (послуги) у сфері платежів, інші компанії – менше. Це пояснюється тим, що такі компанії (наприклад, «Compass», «TransferWise» та «Klarna») зосередили свою увагу на вузькій сфері діяльності. Разом із тим, усі компанії приділяють значну увагу захисту споживачів від шахрайських дій і різних фальсифікацій. «Фінтех-єдинороги» мають свої електронні гаманці, приділяють багато уваги швидкості проведення платежів, спрощують процес оплати покупок в Інтернеті та створюють альтернативні мережі роздрібних платіжних послуг і системи грошових переказів. У роботі окреслено перспективи розвитку діяльності фінтех-компаній. Зокрема, перспективними та актуальними є нові способи автентифікації клієнтів, використання технологій блокчейн тощо.

Ключові слова: фінансові технології, платежі, фінтех-компанії, грошові перекази, електронний гаманець.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-5-402-408>

Табл.: 2. **Бібл.:** 24.

Скицько Володимир Іванович – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіко-математичного моделювання, Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана (просп. Перемоги, 54/1, Київ, 03057, Україна)

E-mail: skitsko.kneu@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6290-9194>

Researcher ID: <http://www.researcherid.com/rid/H-9776-2018>

Дідух Ілона Василівна – студентка, Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана (просп. Перемоги, 54/1, Київ, 03057, Україна)

E-mail: diduhilona@gmail.com

УДК 336:004
JEL: G29; L86

Скицко В. И., Дидух И. В. Финтех в сфере платежей: мировой опыт, тенденции и перспективы

Финтех предоставляет возможность получения финансовых услуг новыми способами с минимизацией необходимости присутствия клиента в офисе банка, финансовом учреждении и т. п. Развитие Интернета и мобильных устройств обусловили стремительное развитие финтех, в частности в сфере платежей. В статье исследованы тенденции и перспективы развития платежей как одного из популярных направлений финансовых технологий через призму компаний, занимающих лидирующие позиции в этой сфере. Исследованы основные направления и этапы развития таких финтех-компаний, ключевые аспекты в их деятельности. В частности, в работе проведено сравнение основных этапов развития компаний «Ant Financial» и «Paytm» по показателям рыночной капитализации, количества пользователей и сферы деятельности. Исследовано, как новые услуги в сфере платежей облегчают жизнь пользователей. Проанализированы современные тенденции развития сферы платежей и их распространение среди компаний – лидеров в этой сфере. В частности, исследования показали, что только две компании – «Ant Financial» и «Paytm» – охватывают все актуальные аспекты (услуги) в сфере платежей, другие компании – меньше. Это объясняется тем, что такие компании (например, «Compass», «TransferWise» и «Klarna») сосредоточили свое внимание на узкой сфере деятельности. Вместе с тем, все компании уделяют значительное внимание защите потребителей от мошеннических действий и различных фальсификаций. «Финтех-єдинороги» имеют свои электронные кошельки, уделяют много внимания скорости проведения платежей, упрощают процесс оплаты покупок в Интернете и создают альтернативные сети розничных платежных услуг и системы денежных переводов. В работе описаны перспективы развития деятельности финтех-компаний. В частности, перспективными и актуальными являются новые способы аутентификации клиентов, использование технологии блокчейн и т. п.

Ключевые слова: финансовые технологии, платежи, финтех-компания, денежные переводы, электронный кошелек.

Табл.: 2. **Библ.:** 24.

Скицко Владимир Иванович – кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры экономико-математического моделирования, Киевский национальный экономический университет им. В. Гетьмана (просп. Победы, 54/1, Киев, 03057, Украина)

E-mail: skitsko.kneu@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6290-9194>

Researcher ID: <http://www.researcherid.com/rid/H-9776-2018>

Дідух Ілона Васильевна – студентка, Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана (просп. Перемоги, 54/1, Київ, 03057, Україна)

E-mail: diduhilona@gmail.com

UDC 336:004

JEL: G29; L86

Skitsko V. I., Didukh I. V. Fintech in the Sphere of Payments: Global Experience, Trends and Perspectives

Fintech provides opportunities to obtain financial services in new ways, minimizing the need for a client's presence in the bank's office, financial institution, etc. The development of the Internet and mobile devices has led to the rapid development of fintech, particularly in the sphere of payments. The article explores the trends and prospects for the development of payments as one of the popular directions of financial technology through the prism of companies that occupy a leading position in this sphere. The main directions and stages of development of such fintech companies, key aspects in their activities are researched. In particular, the publication compares the main stages of development of «Ant Financial» and «Paytm» in terms of indicators of market capitalization, number of users and scope of activity. It is researched how new payment services make life easier for users. The current trends in the development of the payment sphere and their spread among the leading companies in this sphere are analyzed. In particular, studies have shown that only two companies – «Ant Financial» and «Paytm» – cover all relevant aspects (services) in the payment sphere, while others – less. This is because such companies (e.g. «Compass», «TransferWise» and «Klarna») have focused on a narrow sphere of activity. At the same time, all companies pay considerable attention to protecting consumers from fraud and various falsifications. «Fintech unicorns» have their electronic wallets, pay a lot of attention to the speed of payments, simplify the process of paying for purchases on the Internet and create alternative networks of retail payment services and money transfer systems. The publication describes the development prospects for the fintech companies. In particular, new ways of authenticating customers, using blockchain technology, etc. are promising and relevant.

Keywords: financial technology, payments, fintech companies, money transfers, e-wallet.

Tabl.: 2. **Bibl.:** 24.

Skitsko Volodymyr I. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Economic and Mathematical Modeling, Kyiv National Economic University named after V. Hetman (54/1 Peremohy Ave., Kyiv, 03057, Ukraine)

E-mail: skitsko.kneu@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6290-9194>

Researcher ID: <http://www.researcherid.com/rid/H-9776-2018>

Didukh Ilona V. – Student, Kyiv National Economic University named after V. Hetman (54/1 Peremohy Ave., Kyiv, 03057, Ukraine)

E-mail: diduhilona@gmail.com

Сучасні досягнення науки та техніки, зокрема цифрові технології, докорінно змінюють бізнес-процеси як окремих компаній, організацій, трансформуючи цілі галузі економіки, так і звичне життя кожної людини. Наразі широкого використання цифрові технології набувають у сфері фінансів. Це зумовило появу нового терміна «фінтех», або «фінансові технології». До поняття фінтеху відносять програмні продукти та компанії сфери надання банківських і фінансових послуг, які у своїй діяльності застосовують цифрові технології та Інтернет [1]. Серед напрямків фінтеху одним із популярних як серед користувачів, так і серед розробників програмних засобів, є платежі. Цей напрямком стрімко розвивається, щороку пропонуються нові способи здійснення фінансових транзакцій, які є більш захищеними з точки зору безпеки, простішими для їх здійснення звичайним користувачем тощо. Фінтех є новою технологічною галуззю економіки [2], яка формується сьогодні та буде визначати взаємодію споживачів із бізнесом, фінансовими компаніями, банками в майбутньому. У зв'язку з цим існує потреба в системних дослідженнях різних аспектів фінтеху у сфері платежів.

Різні аспекти фінансових технологій досліджують у своїх роботах такі зарубіжні автори, як Дж. Мунч (J. Munch) [3], Р. Лекоу (R. Leckow) та інші [4], та вітчизняні – А. Семенов, С. Цирулик [5], А. Шкляр [6]. У цих роботах розглянуто питання циф-

рової трансформації банківського сектора в сегменті здійснення платежів; досліджуються тенденції розвитку фінансових послуг і нові технології, які отримують широке використання на сучасному фінансовому ринку, а також діяльність різних фінтех-компаній та їх вплив як на економіку окремої країни, так і на світову.

Аналіз доступних джерел дозволяє зробити висновок про те, що фінтех-компанії у сфері платежів, окрім своєї основної сфери діяльності, охоплюють і суміжні. Потенціал основних фінтех-компаній у сфері платежів, які диктують тенденції розвитку та створюють перспективи в даному напрямку, є маловивченим, що й обумовлює актуальність обраної теми статті.

Мета статті полягає в дослідженні різних аспектів фінтеху у сфері платежів, зокрема визначення основних тенденцій і перспектив розвитку фінтеху у сфері платежів.

Фінтех створює технології, які цілком змінюють звичні фінансові послуги, такі як грошові перекази, мобільні платежі, збір коштів, кредити та управління активами [7].

Розвиток Інтернету та мобільних пристроїв диктує нові вимоги до електронних платежів. Сучасні клієнти бажають оплачувати покупки онлайн, здійснювати безконтактні платежі з використанням різних пристроїв (смартфонів, смарт-годинників тощо), зберігати кошти в цифрових гаманцях і т. п. При цьому вони очікують від пристроїв надійності, швидкості та зручності.

Серед фінтех-компаній уже з'явилися свої «єдинороги» – компанії вартістю більше 1 млрд дол. У сфері платежів найбільш стрімко розвиваються такі компанії, як «Ant Financial», «Paytm», «Klarna», «Transferwise». Вони є лідерами у своїх країнах за кількістю користувачів, ринковою капіталізацією та займають лідируючі позиції як фінтех-інноватори в напрямку платежів станом на 2019 р. [8].

«Ant Financial» [9] – дочірня компанія китайської групи Alibaba, яка станом на 2019 р. є найдорожчою компанією-єдинорогом у світі із оцінкою в 150 мільярдів доларів. Розробки цієї компанії фактично задають тенденції розвитку ринку електронних платежів. Її платформа Alipay є найбільшою у світі платформою мобільних і онлайн-платежів, кількість користувачів якої досягнуло позначки в 1 млрд, а в найближчі роки компанія планує досягнути 2 млрд користувачів.

Окрім фінансових платформ, був запущений мобільний гаманець Alipay Wallet, який за допомогою звукових хвиль, створюваних телефоном, дозволяє двом пристроям обмінюватися інформацією [10]. У системі також передбачена оплата комунальних послуг. За допомогою Alipay Wallet можна здійснювати і офлайн-платежі в POS-терміналах.

Ще одним інноваційним сервісом «Ant Financial» стала інвестиційна платформа Yu'e Bao, яка об'єднує кошти користувачів і за допомогою компанії Tianhong Asset Management інвестує їх в короткострокові облигації та фонди грошового ринку. Перевагою Yu'e Bao стала безстроковість депозиту. Успішний запуск платформи та вигідність послуг, що надаються, зробили Yu'e Bao конкурентом для банків [11].

У 2016 р. був запущений благодійний проект Ant Love, який з використанням блокчейн-технології захищає реєстр пожертвувань. Кожен, хто вніс благодійний внесок, може відстежити, на що були витрачені його кошти. Проект повинен посприяти зростанню довіри до благодійних організацій.

Також «Ant Financial» запропонувала платіжний додаток AlipayHK, який дозволяє касирам зняти гроші з гаманця користувача, відсканувавши QR-код, який додаток генерує без підключення до Інтернету [12].

Сфери діяльності компанії «Ant Financial» з кожним роком лише розширюються: здійснюються інвестиції в інші подібні системи (наприклад, Paytm, Kakao Pay, HelloPay, MoneyGram, Munt тощо), а також різні сучасні розробки, які можуть значно покращити різні аспекти існуючих процесів у системі здійснення онлайн-платежів (наприклад, автентифікація користувачів за допомогою сканування сітківки ока). Це означає, що «Ant Financial» прагне впливати на світовий ринок фінансових сервісів.

Ще однією компанією-єдинорогом у сфері платежів, яка зайняла 5 місце в рейтингу фінтех-інно-

ваторів 2019 р. і другою компанією у сфері платежів після «Ant Financial», є «Paytm» [13]. Цей мобільний гаманець змінив життя населення Індії, дозволивши своїм користувачам здійснювати переказ коштів, оплачувати доставку їжі та сплачувати за комунальні послуги, купувати квитки на поїзд і в кіно, а також отримувати невеликі кредити. Компанія в основному функціонує як цифровий гаманець, який дозволяє майже миттєво здійснити транзакцію у сфері електронної комерції, з використанням смартфона.

«Paytm» вирішив сфокусувати зусилля не тільки на переказах коштів, а й на інших категоріях послуг. Наприклад, у стартапу є свій торговий майданчик – Paytm Mall. Торговий центр «Paytm» – це спеціалізований додаток, призначений лише для Інтернет-покупок. Проте в ньому операції з грошима, наприклад поповнення власного рахунку, здійснення комунальних чи інших платежів, не пов'язаних із купівлею товару в Інтернет-магазині, недоступні. Окрім того, стартап активно підключає до своєї мережі провінційних продавців: за власними даними компанії, оплатити покупки з її мобільного гаманця можна більше, ніж у 2 тис. містах Індії [14].

«Paytm» постійно розширюється, пропонуючи користувачам нові можливості, наприклад здійснювати транзакції з використанням телефону без підключення до Інтернету; здійснювати операції з купівлі-продажу та зберігання золота в режимі 24/7/365 тощо [15].

Компанія також представила платформу для прийому QR-платежів з відсутньою комісією. Платформа All-in-One QR дозволяє торговим точкам приймати QR-платежі через мобільний гаманець Paytm Wallet, національну платіжну систему Індії Rupay Cards та інші платіжні додатки. Інформація про платежі відображається в додатку Paytm for Business. Компанія підкреслює, що всі платежі відразу ж зараховуються на банківський рахунок власника акаунта.

Занонсом платформи для QR-платежів компанія представила «цифрового бухгалтера» – сервіс Business Khata, який також доступний у додатку Paytm for Business. Business Khata допомагає продавцям вести щоденний облік, здійснювати управління платежами, реєструвати транзакції тощо. За допомогою Business Khata продавець може в автоматичному режимі надсилати своїм клієнтам нагадування про виставлені рахунки, які містять посилання для здійснення платежу.

Основні етапи розвитку компаній «Ant Financial» та «Paytm» (як лідерів серед фінтех-компаній у сфері платежів) зазначено в *табл. 1*.

Далі розглянемо далі компанію «TransferWise», яка посідає сьоме місце у списку найдорожчих фінтех-стартапів світу у сфері платежів та є найпопулярнішою європейською фінтех-компанією для міжнародних переказів [16]. Дана компанія зосереджується

Характеристика розвитку компаній «Ant Financial» та «Paytm»

Рік	Назва компанії					
	Ant Financial			Paytm		
	Обсяг капіталізації	Кількість користувачів	Сфери діяльності	Обсяг капіталізації	Кількість користувачів	Сфери діяльності
2014	4,5 млрд дол.		Фінансові сервіси та платформи; запуск інноваційних платформ		11,8 млн	Запуск електронного гаманця Paytm
2015	45 млрд дол.	450 млн	Запуск онлайн-банку MYbank та системи оцінки кредитоздатності Sesame Credit. Інвестиції в Paytm		104 млн	Розширення послуг електронного гаманця Paytm
2016	60 млрд дол.		Створення благодійного проекту Ant Love з використанням блокчейн-технології; світова експансія у сфері фінансових сервісів			Запуск додатка Paytm Mall для здійснення Інтернет-покупок
2017	75 млрд дол.	700 млн	Запуск платіжного додатка AlipayHK; поглиблення світової експансії (інвестувала в HelloPay, Kakaо Pay, MoneyGram, Mynt, Emtек)	10 млрд дол.	200 млн	Запуск платіжного сервісу Paytm Gold для купівлі золота та банку платежів Paytm. Інвестиції в QorQL
2018			Запуск Ant Financial Technology для своїх технологічних продуктів та послуг		250 млн.	Компанія придбала стартап Cube26. Запуск Paytm for Business
2019	150 млрд дол.	1 млрд	Придбання британського міжнародного постачальника послуг з переказу грошей «WorldFirst»	16 млрд дол.	350 млн	Розширення діяльності у сфері страхування, кредитування, біржових операцій та інвестицій

Джерело: складено на основі [9–15].

у своїй діяльності на тому, щоб зробити банківські перекази більш доступними шляхом зменшення комісій та підвищення їх прозорості, а також конвертування грошей за реальною середньою ціною (банки зазвичай при здійсненні подібних платежів дають клієнтам обмінні курси валют вище ринкових). «TransferWise» в даний час здійснює перекази в 71 країну та охоплює 49 валютних курсів. Прозорість «TransferWise» заключається в тому, що компанія показує комісію до початку здійснення операції перед конвертацією. «TransferWise» використовує середній курс, представлений Reuters, без націнок.

Для більшості валют, підтримуваних «TransferWise», можливий тільки банківський переказ з рахунку на рахунок в банку. Для деяких валют є можливість здійснення платежу за допомогою кредитної чи дебетової картки чи з використанням опції Sofort, яка є зручним способом здійснення транзакцій че-

рез Інтернет-банк. Для деяких валют доступні також Apple Pay чи Android Pay в додатку TransferWise для iOS чи Android. У більшості варіантів гроші приходять протягом 1–2 днів [17].

Станом на 2019 р. компанія обслуговує 5 мільйонів користувачів та оцінена в 3,5 млрд доларів. Компанія є інноваційним оператором міжнародних грошових переказів, якого часто називають «Робін Гудом» переказів коштів.

Шведський сервіс «Klarna» [18] створив пролив у розвитку онлайн-платежів. Процес здійснення онлайн-покупки має як переваги, так і свої недоліки, серед яких суттєвим є можливе шахрайство на будь-якому етапі процесу купівлі. Щоб мінімізувати ризики покупців, сервіс «Klarna» дозволяє покупцям не оплачувати товари до тих пір, поки вони не будуть доставлені. Для оформлення покупки споживачеві досить вказати тільки свій e-mail і поштову адресу.

На сьогоднішній день це найдорожча фінтех-компанія Європи, оцінена в 5,5 млрд дол., сервісом якої користуються 60 млн клієнтів у 14 країнах світу. [19].

Головна ідея «Klarna» полягає в тому, щоб онлайн-шопінг став можливим для всіх: і для тих, хто боїться «світити» дані кредитної картки, і для тих, хто не хоче платити вперед. Компанія бере на себе ризики обох сторін: продавець в будь-якому випадку отримує гроші за відправлений товар, а покупець платить тільки після того, як отримає покупку.

Підключений до сервісу продавець відправляє інформацію про замовлення в компанію. Якщо перевірка проходить успішно, «Klarna» перераховує гроші на його рахунок. Коли споживач на сайті магазину натискає на кнопку «купити за допомогою «Klarna», він перенаправляється на сторінку, де йому потрібно тільки ввести інформацію про себе. У різних країнах дані для реєстрації відрізняються. Наприклад, у Швеції покупець вводить номер свого соцстрахування, в інших країнах – адресу електронної пошти. Якщо він уже робив покупки за допомогою сервісу, – інші форми заповнюються автоматично.

Акаунт «Klarna» дозволяє здійснювати покупки в різних магазинах. У цьому випадку рахунок відправляється в кінці кожного місяця. Клієнт може відмовитися від акаунта в будь-який момент, просто погасивши заборгованість. Шведські користувачі сервісу, крім іншого, мають можливість завершити платіж за допомогою мобільного телефону [18].

Незважаючи на те, що «Klarna» так мало знає про своїх клієнтів, вона практично не стикається з шахрайством з їх боку. Щоб захистити свій бізнес від недобросовісних клієнтів, компанія розробила власний алгоритм для виявлення шахрайства на основі інформації про мільйони зроблених покупок. Дозвіл на покупку видається клієнту менше, ніж за секунду. Якщо адреса електронної пошти здається підозрілою, то алгоритм запросить більше інформації про клієнта.

Згідно з дослідженнями PwC [20] виокремлюють низку аспектів (послуг) щодо здійснення платежів з використанням сучасних технологій, які вже наразі є актуальними та мають гарні перспективи розвитку в найближчому майбутньому. Разом із тим топові фінтех-компанії по-різному враховують та розвивають ці аспекти (послуги). Це показано в табл. 2, де, окрім описаних вище компаній, обрано також інші лідируючі компанії у сфері платежів, які зазначаються в щорічному звіті 2019 Fintech100 від інвестиційної компанії H2 Ventures [8]. У цій таблиці знак «+» вказує на те, що даний аспект (послуга) щодо здійснення платежів притаманний даній фінтех-компанії.

З табл. 2 видно, що лише дві компанії – «Ant Financial» та «Paytm» – охоплюють усі зазначені аспекти (послуги), інші компанії – менше. Проте це пояснюється тим, що такі компанії (наприклад, «Compass», «TransferWise» та «Klarna») зосередили свою увагу на вужчій сфері діяльності. Разом із тим, усі компанії приділяють значну увагу захисту споживачів

Таблиця 2

Відповідність поточних послуг, які надають топ-7 компаній у сфері платежів, сучасним актуальним технологіям у цьому напрямі

Аспекти (послуги) щодо здійснення платежів	Назва компанії							Популярність послуги серед компаній
	Ant Financial	Paytm	Toss	Stripe	Compass	TransferWise	Klarna	
Захист споживачів від крадіжки персональних даних, шахрайських дій і фальсифікації рахунків	+	+	+	+	+	+	+	7
Платіжні рішення P2P і електронний гаманець	+	+	+	+	+	+	+	7
Спрощення процесу оплати покупок в Інтернеті	+	+	+	+	+		+	6
Альтернативні мережі роздрібних платіжних послуг і системи грошових переказів	+	+	+	+	+			5
Підвищені вимоги до швидкості проведення платежів	+	+	+			+	+	5
Безконтактні технології для електронних гаманців	+	+	+	+				4
Впровадження технології блокчейну	+	+	+	+				4
Поширення платформ міжнародних грошових переказів	+	+				+		3
Кількість послуг, які реалізуються компанією	8	8	7	6	4	4	4	

Джерело: побудовано автором з використанням [9–15; 21–23].

чів від шахрайських дій і фальсифікації рахунків. Надійність та безпечність здійснення платежів допомагає компаніям збільшити свою репутацію та сформувати лояльних користувачів. «Фінтех-єдинороги» мають свої електронні гаманці, приділяють багато уваги швидкості проведення платежів, спрощують процес оплати покупок в Інтернеті та створюють альтернативні мережі роздрібних платіжних послуг і системи грошових переказів.

Перспективи використання технології блокчейну у сфері платежів кожна компанія бачить по-різному. Зокрема, «Ant Financial», «Paytm», «Stripe», «Toss» наразі використовують цю технологію та сподіваються на її основі побудувати нові бізнес-моделі, розширити свої транскордонні платіжні послуги та підвищити безпеку даних користувачів. Водночас у компанії «TransferWise» відмовляються визнавати потенціал технології блокчейну, пояснюючи це тим, що ця технологія не робить транзакції дешевшими, швидшими та надійнішими [24].

Більшість вищезазначених компаній у перспективі прагнуть зробити платежі легшими та доступнішими без необхідності щоразу вводити карткові дані. Окрім традиційного платіжного сервісу, вони намагаються пропонувати додаткові сервіси. Наприклад, користувач, скориставшись сервісом Alipay (компанії «Ant Financial»), може дізнатися про всі найближчі торгові точки, їх акції та знижки; може знайти всю необхідну інформацію та обрати продавця, з яким хоче співпрацювати надалі. Окрім цього, перспективним є розширення на сусідні або нові ринки, співпрацюючи з іншими компаніями даного напрямку. Компанії прагнуть урізноманітнити свій портфель послуг шляхом інтеграції платіжних можливостей з іншими компаніями.

Користувачі, своєю чергою, прагнуть отримати від постачальника платіжних послуг надійність і зручність у проведенні транзакцій. До того ж, вони віддають перевагу тим сервісам, які пропонують широкий спектр послуг і спрощений процес оплати.

ВИСНОВКИ

Такий напрям фінансових технологій, як платежі, стрімко розвивається і щороку пропонує нові підходи до здійснення фінансових транзакцій. Світ стає цифровим, а згадані у статті компанії є драйвером нових технологій. Намагаючись кількома словами визначити сучасні тенденції та перспективи на платіжному ринку, можна сказати, що платежі стають: а) швидшими; б) дешевшими; в) безпечнішими; г) простішими.

Платформи та сервіси передових фінтех-компаній докорінно змінюють підхід до оплати як в Інтернеті, так і в офлайн-магазинах. Завдяки сучасним послугам смартфон перетворився одночасно і в платіжний термінал, і в цифровий гаманець, замінивши традиційну банківську картку. Більше того, така оплата також є більш безпечною. Платіжні технології

дедалі більше переплітаються з медициною, благодійністю, страхуванням, системами автоматизації торгівлі тощо.

Питання безпеки платежів є одним із актуальних для фінтех-компаній. Такі компанії докладають багато зусиль щодо забезпечення безпеки процесу здійснення платежів. З'являються нові способи автентифікації, які є простішими та надійнішими за попередні. Зокрема, технологія блокчейн забезпечує дуже високий рівень безпеки транзакцій і захист від шахрайства.

Кількість користувачів сервісів і платформ фінтех-компаній невпинно буде зростати разом зі зростанням ринкової капіталізації таких компаній. Масштаби діяльності компаній-єдинорогів розширюються, тому в майбутньому можна очікувати, що одна компанія, можливо, поглине іншу шляхом інвестування або ж повної її купівлі. І хоча поки компанії займають чільне місце у своїй країні чи регіоні, у перспективі вони стануть невід'ємною частиною світового ринку онлайн-платежів. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Definition of fintech: веб-сайт / Merriam-Webster. URL: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/fintech>
2. 21 термин о финтехе, которые каждый должен знать, чтобы понимать, как меняются банки и деньги / BusinessViews. 01.10.2018. URL: <https://businessviews.com.ua/ru/finances/id/finteh-slovar-1855/>
3. Munch J. What is Fintech and why does it matter to all entrepreneurs. Information portal "Hot Topics": веб-сайт. URL: <https://www.hottopics.ht/3182/what-is-fintech-and-why-it-matters/>
4. Fintech and Financial Services: Initial Considerations / He D., Leckow R., Haksar V. et al. // Staff Discussion Notes. International Monetary Fund. June 19, 2017. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/Staff-Discussion-Notes/Issues/2017/06/16/%20Fintech-and-Financial-Services-Initial-Considerations-44985>
5. Семенов А. Ю., Цирулик С. В. Тенденції розвитку Fintech послуг на світовому та вітчизняному ринках фінансових послуг. *Бізнес Інформ*. 2018. № 10. С. 327–334. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2018-10_0-pages-327_334.pdf
6. Шкляр А. І. Трансформація банківського платіжного бізнесу під впливом фінтех-інновацій. *Український соціум*. 2018. № 2. С. 130–143. DOI: <https://doi.org/10.15407/socium2018.02.130>
7. Кльоба Л. Г. Фінтех – технології, які покращують та оптимізують фінансові послуги // Проблеми та перспективи розвитку, економіки і підприємництва та комп'ютерних технологій в Україні : збірник тез доповідей. XIV Науково-практичної конференції (м. Львів, 17–20 квітня 2018 р.). Львів : Видавництво НУ «Львівська політехніка», 2018. С. 63–65.
8. 2019 Fintech100. Leading Global Fintech Innovators. URL: <https://h2.vc/wp-content/uploads/2020/02/2019Fintech100.pdf>
9. Ant Financial. URL: <https://www.antfin.com>

10. Кошельник Д. Финансовая империя Alibaba Group: от одного платёжного сервиса до гиганта китайского рынка. URL: <https://vc.ru/story/24990-ant-financial-story>
 11. Allen T. Cheng. Yu'e Bao Wow! How Alibaba Is Reshaping Chinese Finance // Institutional Investor. URL: <https://www.institutionalinvestor.com/article/b14zbky543md42/yue-bao-wow-how-alibaba-is-reshaping-chinese-finance>
 12. Zen Soo. Ant Financial enters Hong Kong market with AlipayHK mobile wallet // South China Morning Post. URL: <https://www.scmp.com/tech/china-tech/article/2095546/ant-financial-enters-hong-kong-market-alipayhk-mobile-wallet>
 13. Paytm. URL: <https://paytm.com>
 14. Paytm // Wikipedia. URL: <https://en.wikipedia.org/wiki/Paytm>
 15. Motiani P. Here are two ways to buy gold online // Economic Times. URL: <https://economictimes.indiatimes.com/wealth/spend/another-gold-buying-option-gold-accumulation-plan-or-digital-gold/article-show/61111637.cms>
 16. TransferWise. URL: <https://transferwise.com/>
 17. Oberholzer L., Sieg C. Обзор TransferWise от Monito // Monito. URL: <https://www.monito.com/ru/otpravlyayte-dengi-s/transferwise>
 18. Klarna. URL: <https://www.klarna.com/uk/>
 19. Назван самый дорогой FinTech стартап в Европе // PaySpace Magazine. URL: <https://psm7.com/money/nazvan-samyj-dorogoj-fintech-startap-v-evrope.html>
 20. Размывание границ: Как компании сегмента FinTech влияют на сектор финансовых услуг. Всемирный обзор сегмента FinTech Март 2016 года // PwC. URL: <https://www.pwc.ru/banking/publications/fintech-global-report-rus.pdf>
 21. Compass. URL: <https://www.compass.com>
 22. Stripe. URL: <https://stripe.com>
 23. Toss. URL: <https://toss.im/en>
 24. TransferWise Undermines the Potential Advantage of Blockchain Technology // Coinspeaker. URL: <https://www.coinspeaker.com/transferwise-blockchain-advantage/>
- REFERENCES**
- 2019Fintech100.LeadinGGlobalFintechInnovators.<https://h2.vc/wp-content/uploads/2020/02/2019Fintech100.pdf>
- "21 termin o fintekhe, kotoryye kazhdyy dolzhen znat, chtoby ponimat, kak menyayutsya banki i dengi" [21 Fintech Terms that Everyone Needs to Know in Order to Understand How Banks and Money are Changing]. BusinessViews. 01.10.2018. <https://businessviews.com.ua/ru/finances/id/finteh-slovar-1855/>
- Allen, T. Cheng. "Yu'e Bao Wow! How Alibaba Is Reshaping Chinese Finance". Institutional Investor. <https://www.institutionalinvestor.com/article/b14zbky543md42/yue-bao-wow-how-alibaba-is-reshaping-chinese-finance>
- Ant Financial. <https://www.antfin.com>
- Compass. <https://www.compass.com>
- Definition of fintech: veb-sayt / Merriam-Webster. <https://www.merriam-webster.com/dictionary/fintech>
- He, D. et al. "Fintech and Financial Services: Initial Considerations". Staff Discussion Notes. International Monetary Fund. June 19, 2017. <https://www.imf.org/en/Publications/Staff-Discussion-Notes/Issues/2017/06/16/%20Fintech-and-Financial-Services-Initial-Considerations-44985>
- Klarna. <https://www.klarna.com/uk/>
- Klyoba, L. H. "Fintekh – tekhnolohii, yaki pokrashchuiut ta optymizuiut finansovi posluhy" [Fintech – Technologies that Improve and Optimize Financial Services]. *Problemy ta perspektyvy rozvytku, ekonomiky i pidpriemnytstva ta kompiuternykh tekhnolohii v Ukraini*. Lviv: Vyd-vo NU «Lvivska politehnika», 2018. 63-65.
- Koshelnik, D. "Finansovaya imperiya Alibaba Group: ot odnogo platezhnogo servisa do giganta kitayskogo rynka" [The Financial Empire of Alibaba Group: From One Payment Service to a Giant in the Chinese Market]. <https://vc.ru/story/24990-ant-financial-story>
- Motiani, P. "Here are two ways to buy gold online". Economic Times. <https://economictimes.indiatimes.com/wealth/spend/another-gold-buying-option-gold-accumulation-plan-or-digital-gold/article-show/61111637.cms>
- Munch, J. "What is Fintech and why does it matter to all entrepreneurs". Information portal "Hot Topics": veb-sayt. <https://www.hottopics.ht/3182/what-is-fintech-and-why-it-matters/>
- "Nazvan samyy dorogoy FinTech startap v Yevrope" [Named the Most Expensive FinTech Startup in Europe]. PaySpace Magazine. <https://psm7.com/money/nazvan-samyj-dorogoj-fintech-startap-v-evrope.html>
- Oberholzer, L., and Sieg, C. "Obzor TransferWise ot Monito" [Review of TransferWise by Monito]. Monito. <https://www.monito.com/ru/otpravlyayte-dengi-s/transferwise>
- "Paytm". Wikipedia. <https://en.wikipedia.org/wiki/Paytm>
- Paytm. <https://paytm.com>
- "Razmyvaniye granits: Kak kompanii segmenta FinTech vliyayut na sektor finansovykh uslug. Vsemirnyy obzor segmenta FinTech Mart 2016 goda" [Border Blurring: How FinTech Companies Affect the Financial Services Sector. FinTech Global Market Watch March 2016]. PwC. <https://www.pwc.ru/banking/publications/fintech-global-report-rus.pdf>
- Semenoh, A. Yu., and Tsyrulyk, S. V. "Tendentsii rozvytku Fintech posluh na svitovomu ta vitchyznianomu rynkakh finansovykh posluh" [The Tendencies in the Development of Fintech Services in Both the Global and the National Financial Services Markets]. Biznes Inform. 2018. https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2018-10_0-pages-327_334.pdf
- Shkliar, A. I. "Transformatsiia bankivskoho platizhnoho biznesu pid vplyvom fintekh-innovatsii" [Transformation of a Banking Payment Business under the Influence of FinTech Innovations]. *Ukrainskyi sotsium*, no. 2 (2018): 130-143. DOI: <https://doi.org/10.15407/socium2018.02.130>
- Stripe. <https://stripe.com>
- "TransferWise Undermines the Potential Advantage of Blockchain Technology". Coinspeaker. <https://www.coinspeaker.com/transferwise-blockchain-advantage/>
- Toss. <https://toss.im/en>
- TransferWise. <https://transferwise.com/>
- Zen, Soo. "Ant Financial enters Hong Kong market with AlipayHK mobile wallet". South China Morning Post. <https://www.scmp.com/tech/china-tech/article/2095546/ant-financial-enters-hong-kong-market-alipayhk-mobile-wallet>